

SVENSKA
JERUSALEMSFÖRENINGENS
TIDSKRIFT

ÅRGÅNG 115 – OKTOBER 2016 – NR 3

Ljus och hopp i Palestina och Israel – trots allt. Foto: Anna Hjältn

Ur innehållet:

Tough love, icke-våld och salt – Kairosläger i Skåne – av Agneta Hansson sid 8

Vi är skyldiga att stå i dialog med de kristna palestinierna

– av biskop Johan Tyrberg

sid 12

Det femte evangeliet – ett bibelmateriel för vår tid – av Jonas Eek

sid 18

Bokrecension: Uppe på höjden – av Kristina Lindström

sid 16

Vad är Svenska Jerusalemsföreningen?

Svenska Jerusalemsföreningen grundades 1900 och har sedan dess varit verksam i Jerusalem och Betlehem genom skolor och sjukhus.

I dag driver föreningen Den Gode Herdens skola för drygt 300 palestinska flickor från förskola till studentexamen. Mer än 60 procent av driften betalas via gåvor från enskilda svenskar, stiftelser, fonder, kollektor och faddergåvor.

Föreningen äger också det största regionsjukhuset i Betlehemsområdet, en fastighet som hyrs ut till det palestinska hälsovårdsministeriet.

Biskop emeritus Jan-Olof Johansson, Växjö, är ordförande.

Svenska Jerusalemsföreningens tidskrift utkommer med fyra nummer per år. Du som inte får tidskriften hem till dig men vill ha det, kan meddela detta på jano.johans@gmail.com eller sätt in en gåva till Svenska Jerusalemsföreningen på bg 401-3330 och ange på talongen "ny medlem".

Medlemsavgiften i Svenska Jerusalemsföreningen är 150 kr/år, eller livslångt 3 000 kr.

Swish

Du kan nu på ett ännu enklare sätt ge en gåva till Den Gode Herdens svenska skola i Betlehem.

Om du har swish, så kan du swisha din gåva. Numret är 123-218 27 23. Skriv Gåva till skolan!

Autogiro

Du kan bli regelbunden gåvogivare genom att ansöka om Autogiro, d.v.s. det dras det beloppet du önskar varje månad (se vidare sidan 28 i detta nummer!).

Tre ben

Svenska Jerusalemsföreningen vill genom skolverksamheten:

- **stärka kvinnans ställning** genom att erbjuda kvalificerad undervisning för flickor och rusta dem för att ta ansvar i det lokala samhället
- **bidra till fred och försoning** och erbjuda såväl kristna som muslimska flickor i Betlehemsområdet undervisning. Om flickor har varit bänkkamrater i upp till tolv år, menar Jerusalemsföreningen, att man därmed har byggt broar över religions- och kulturgränser som leder till förståelse för varandra i en region där dessa kontakter inte är alltför vanliga
- **stärka den kristna minoriteten** i Jesu egen födelsestad.

Innehållsförteckning:

Ordföranden har ordet: <i>Världens bästa skola...</i>	3
<i>Skola för samförstånd och fred</i>	4
<i>Val av ny romersk-katolsk patriark och ny luthersk biskop</i>	5
<i>Lutherska Världsförbundet och Vatikanen försonas i Lund</i>	6
<i>Tough love, icke-våld o salt Kairosläger</i> av Agneta Hansson	8
<i>Vi är skyldiga att stå i dialog med de kristna palestinierna</i> av biskop Johan Tyrberg	12
<i>Lovsång från ruinerna</i> av Anna Hjälms	14
<i>Bokrecension: Uppe på höjden</i> av Kristina Lindström	16
<i>Det femte evangeliet</i> av Jonas Eek	18
<i>Internationellt kvinnomöte</i>	21
<i>Gåvoredovisning</i>	22
<i>Kollektcirkulär</i>	23
<i>Faddertalong</i>	23
<i>Adresser</i>	24

Ordföranden har ordet

”Världens bästa skola” behöver våra insamlade pengar!

Vi har världens bästa skola. Vi har världens bästa lärare. Och vi älskar varandra! Så sammanfattade tre elever på Den Gode Herdens skola sin berättelse om skolan för en pilgrimsgrupp från södra Sverige i mitten på september.

Skolan var stängd då, som alla andra skolor, och eleverna hade lov eftersom den muslimska festen Eid al-Adha firades. Men rektor Aida hade öppnat skolan för gruppen och hade bett några flickor komma och berätta lite om skolan.

Flickorna gjorde ett starkt intryck på gruppen och samspelen mellan dem och rektorn bekräftade det de sa om världens bästa skola och lärare.

När vi nu i Jerusalemsföreningen gjort bokslut den sista augusti för räkenskapsåret 2015–2016, kan vi konstatera att trenden med ökat insamlingsresultat varje år har brutits. Det kan delvis förklaras av att vi förra året och även tidigare fått enskilda större gåvor genom testamenten och på annat sätt. Det har vi inte fått i den utsträckningen i år.

Vi vet också att många gett mycket under året till flyktingarbetet vilket i sig är både positivt och glädjande. Vi hoppas ändå att vi detta år ska komma tillbaka till den nivå som vi har varit på tidigare och gärna öka resultatet.

Kostnaderna för vatten, el, olja med mera stiger ständigt och belastar skolans budget mycket och vi vill självklart inte att det ska ske på bekostnad av den pedagogiska kvaliteten med duktiga lärare och bra och modern materiel.

Det finns många sätt att ge bidrag. Som regelbunden givare, som fadder, vid högtidsdagar och minnesgåvor. För detta finns vackra gåvobevis. Kollektor vid jul är vanligt i många församlingar och vill man i samband med detta dela ut tidsskriften är det bara att beställa från oss så skickar vi gärna det antal man önskar.

Vi har numera både autogiro och swish för att underlätta givandet rent praktiskt.

Tack för att ni som givare vill fortsätta ge och även sprida information om Den Gode Herdens skola så att eleverna står fast vid att de har världens bästa skola. ■

*Jan-Olof Johansson
Ordförande, biskop emeritus*

Foto: Johannes Söderberg.

Skola för samförstånd och fred

Det hängde stora ljusblå plakat på lyktstolpar i Jerusalem i mitten av september. Det var Jerusalems kommun som önskade stadens muslimska befolkning och muslimska besökare en lycklig och välsignad Eid al-Adha.

Al-Adha är en stor muslimsk högtid som firas 70 dagar efter fastemånaden Ramadan och 10 dagar efter att Hajj, pilgrimsfärden till Mekka, är avslutad.

Festen firas till minne av Abrahams villighet att offra Ismael enligt Koranen. Den kallas därför också för offerhögtiden. Då ska de som har råd låta slakta ett lamm och ge en del av köttet till de fattiga så alla kan fira denna fest och högtid.

Alla initiativ att respektera och uppmuntra varandra oavsett vilken tro och vilket folk man tillhör är mycket värdefulla. Att lära känna varandra och varandras fester och högtider är ett både viktigt och nödvändigt steg till samförstånd och fred.

De tre muslimska flickorna på Den Gode Herdens skola som kallade både den och lärarna för "världens bästa" är levande bevis för att det förhåller sig så när de sa att de älskar varandra på skolan varifrån de än kommer.

När motsättningar mellan människor av olika tro och uppfattningar tilltar och attityderna hårdnar är det nu än viktigare att verka för förståelse och samexistens.

Det har blivit tydligt på Den Gode Herdens skola att just fredsarbetet och att lära sig förstå varandra får prägla livet på skolan mer och mer.

Därför betyder stödet till

*Staden Jerusalem firade tillsammans med sin muslimska befolkning Eid al-Adha, till minne av Ibrahims lydnad.
Foto: J O Johansson.*

Rektor Aida med tre studenter berättar om skolan för svenska besökare. Foto: JO Johansson.

skolan mer än att ge eleverna en god skolutbildning. Det är ett fredsarbete som även vi kan dra erfarenheter ifrån och lära av i våra sammanhang. ■

Jan-Olof Johansson

Val av ny romersk-katolsk patriark och ny luthersk biskop

Både den romersk-katolska och den lutherska kyrkan i Det heliga landet står inför val av ny ledare.

Den nyligen pensionerade patriarken Fouad Twal är palestiniert och många hoppas nu att också hans efterträdare skall vara av palestinskt ursprung. Även den lutherska kyrkan ska välja ny ledare. Biskopsvalet efter biskop Munib Younan äger rum den 13 januari 2017.

Denna tidskrifts läsare uppmantras att be för processerna att utse de nya kyrkliga ledarna.

Gud,

Du kallar din kyrka att slå följe med dig på fredens och rättvisans väg.

Skänk din kyrka ledare som kan gjuta mod i människor under ockupation och utsatthet. Skänk din kyrka ledare som kan försvara alla människors rätt till ett värdigt liv.

I Jesu Kristi namn. Amen.

Lutherska Världsförbundet och Vatikanen försonas i Lund

Nästa år, 2017, är det 500 år sedan Martin Luther spikade upp sina 95 teser på kyrkporten till Wittenbergs slottskyrka. Därmed sattes en rörelse igång som har kommit att påverka hela samhället – inte bara kyrkorna! Men redan den 31 oktober i år, på dagen ett år före det egentliga reformationsfirandet, markeras reformationens historiska betydelse genom en stor ekumenisk högtid i Lund. Det blir en manifestation i försoningens tecken i kontrast till den kyrkosplittning som reformationen ledde till. Påven Franciskus kommer att närvara. Han medverkar dessutom vid ett event och en mäsia i Malmö.

Presidenten biskop Munib Younan och generalsekreteraren Martin Junge i Lutherska världsförbundet (LVF) uppmuntrar medlemskyrkorna att söka vägar att fördjupa relationerna med den katolska kyrkan globalt och på lokalplanet, att arbeta tillsammans för att främja fred och försoning i gemensam diakoni.

Varför är den ekumeniska festen i Lund viktig?

Junge: Det är historiskt att katoliker och lutheraner är tillsammans på årsdagen av reformationen. I Lund kommer vi tillsammans att tacka för de gåvor reformationen givit.

Vi är fast beslutna att ta ett steg mot enighet. Vi söker öppenhet och uppmuntran att övervinna de skillnader i praxis och doktrin som fortfarande finns kvar och gå vidare i övertygelse att de kan övervinnas.

Younan: Dialogen mellan LVF och det Påvliga rådet för främjande av kristen enhet (PCPCU) har pågått i nästan 50 år nu. En viktig milstolpe var undertecknandet av den gemensamma deklarationen om rättfärdiggörelsen 1999. Detta var ett viktigt steg mot försoning. Lund är nästa steg. Efter 500 år, är båda kyrkorna tillsammans i trohet mot evangeliet och erkänner att vi finns tillsammans som Kristi kropp för att tjäna i världen.

Vad menar ni med enighet?

Junge: Sådant som förenar oss väger tyngre än det som splittar oss. I framtiden måste vi ytterligare diskutera kyrkosyn och nattvard.

När vi talar om enighet, talar vi också om försoning. Vi tror

Biskop Munib Younan från Jerusalem är tillsammans med generalsekreteraren Martin Junge i Lutherska Världsförbundet värdar för 500-årsfirandet av reformationen tillsammans med Vatikanen. Temat för firandet är Från konflikt till gemenskap.

att det är möjligt att läka smärtsamma minnen och vi måste göra så för att gemensamt tjäna våra sårade och fragmenterad värld.

Younan: Mötet i Lund är en viktig mötesplats att reflektera tillsammans över den försoning som Gud kallar oss till; inte för oss själva utan för kyrkans enhet.

Vi minns vad som står i Johannes 17:21

"Jag ber att de alla skall bli ett ... så att världen kan tro."

Varför just Lund?

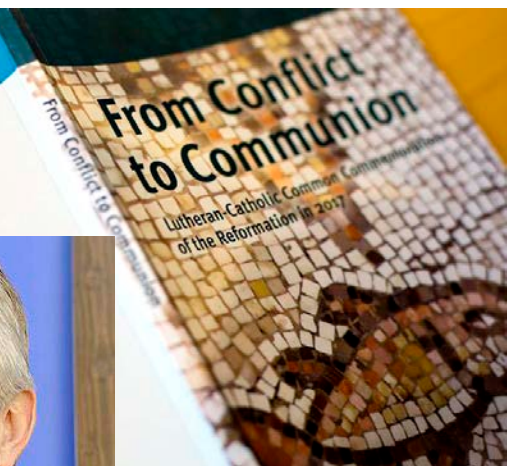
Junge: Lund är födelseplatsen för Lutherska världsförbundet 1947. Katoliker och lutheraner har tillbett i katedralen i Lund 1000 år.

Men reformationen kommer också att firas runt om i världen. Wittenberg är en speciell plats för lutheraner runt om i världen och kommer att stå i centrum under jubileet. Där har man till exempel redan börjat med Luthergarten, där vi siktar på att plantera 500 träd.

Younan: Vi välkomnar den starka manifestation som lundamötet innebär

Vi vet mycket väl att lutherska kyrkor runt om i världen befinner sig i olika stadier när det gäller hur de lever och upplever sin relation med den katolska kyrkan och detsamma gäller för katolska lokala kyrkor. År 2017 ska vi fira den tolfte generalförsamlingen av Lutherska världsförbundet i Windhoek i Namibia. Genom att flytta oss från städerna Wittenberg och Lund i ett europeiskt sammanhang till Afrika och Windhoek, vill vi understryka ett budskap: den lutherska reformationen har blivit en global rörelse. ■

LM Adrian

Biskop Younan är också ordförande i Svenska Jerusalemsföreningens lokala skolkommitté. Foto: L M Adrian.

Tough love, icke-våld och salt – Kairos Palestina sommarläger

Hopp är inte det första som dyker upp i mitt medvetande, då juli övergår i augusti. Jag har turen att få komma till Kairos Palestina sommarläger tillsammans med fyrtio andra fredsarbetare. Där, i den vilda och vackra Kullabygden vid Öresund, känner jag sommarens politiska missmod ge vika för en känsla av trotsigt hopp.

Sommaren 2016 har präglats av global politisk oro och turbulens, krigets Syrien har sett ännu en årstid, blodiga terroråd har blivit en vana och likaså de rädslans och splittringens utspel som följer dem. Storbritannien och USA har tävlat i politisk absurditet och den bruna våg som sveper över Europa för tankarna åttio år tillbaka i tiden. Det är snarare en känsla av hjälplöshet som dominerar i slutet av denna sommar, och då har jag inte ens hunnit nämna Gaza.

Den 9–12 augusti samlas en grupp människor engagerade i fredsfrågor i Strandbaden som ligger i Kullaberg, Skåne, för att finna vägar till en rättvis fred i Palestina-konflikten.

– Vi har väntat i 41 år. Det är dags för "less talk and more action!" säger Anna Karin Hammar koordinator för Kairos Sverige, i sitt inledande tal under lägrets första dag. Och i den andan fortsätter vi.

De flesta lägerdeltagarna har erfarenhet av att ha rest eller bott i Palestina/Israel. Många har varit aktiva fredsarbetare hela sitt vuxna liv. Vi har olika ålder och religiös hemvist; här finns representanter från Ekuumeniakyrkan, Svenska kyrkan och den Romersk-katolska kyrkan i Sverige, kväkare från Palestina och representanter för judiska organisationer.

Arrangörer för lägerdagarna är Lunds stift, Uppsala stift samt Sabeels vänner i Skandinavien, som är en gren av Sabeel, det ekumeniska centrum för palestinsk befrielse-teologi i Jerusalem som startades år 1989.

Lunds stiftsadjunkt för internationella frågor, Marie Körner, leder lägret tillsammans med diakon och ordförande för Sabeel Sverige Marianne Kronberg och teologie doktor Anna-Karin Hammar, stiftsadjunkt i Uppsala och Kairos Palestina-profil.

Lägerdagarna i Strandbaden präglas av goda möten över generations- och språkgränser, insiktsfulla samtal, ekumenik, delande av berättelser och erfarenheter, minnen och vittnesbörd som skakar om och sjunker in. Hoppfullhet inför framtiden och tydlig vilja till gemensam kamp.

Anna Karin Hammar, Jean Zaru och Anna Hjälms var några av talarna på konferensen. Foto: Agneta Hansson.

Medan de kyliga vindarna piskar upp höga vågor i Öresund och regnet trummar mot kyrksalens fönsterrutor är stämningen inomhus varm och energirik.

Utifrån lägrets tre ledord; *tro, hopp och kärlek* fördjupar vi oss i Kairos Palesti-nadokumentet, det dokument från 2009 där de kristna kyrkoledarna i Palestina beskriver sin situation och som är ett rop på hjälp till övriga världen, inspirerat ur Sydafrikas kamp mot apartheid; att arbeta för en rättvis fred i det Heliga landet.

Vi lyssnar till spännande föredrag, palestinska och syriska musiker som sjunger och spelar långtansfullt om kärleken till Syrien och till Falastin under dagen med tema kärlek.

Vi pilgrimsvandrar i strålände sol förbi Mölle upp till Kullens fyr under ledning av Göran Rask.

De mest långväga gästerna på lägret är Jean Zaru, kväkare och ickevåldsaktivist från Ramallah, och Robert L Herbst, advokat från New York och representant för organisationen Jewish Voice for Peace.

Judar för bojkott – mot ockupation

Robert Herbst talar om frågan om bojkott som ges stort utrymme under lägret. Jewish Voice for Peace (JVP) har slutit sig till den nya rörelsen som kallas Boycott, Disinvestment, Sanctions – förkortat till BDS. De har gått över till en total bojkott av allt som är producerat av Israel, från att tidigare endast ha bojkottat produkter från de israeliska bosättningarna.

Robert menar att det krävs en ekonomiskt kännbar bojkott för att protestera mot ockupationen.

– Syftet är inte att överge Israel, utan att befria även det. Israel behöver befrias från sin roll som förtryckare, säger Robert. Det är en handling i kärlek, inte hat, att uppmana Israel att leva i enlighet med sin värdegrund, sin etik och med folkträten. Båda folken behöver befrias. Robert talar om "*tough love*".

Rädsla att kritisera staten Israel

– Bojkott är ett tufft och hårt men kärleksfullt sätt att säga att ett beteende inte är acceptabelt.

Robert Herbst är en av minst 6 miljoner judar i USA. Varje år får Israels militär omkring 3,5 miljarder dollar av den amerikanska regimen. Det ekonomiska stödet har aldrig minskat, tvärtom. Som en konsekvens av ett nytt avtal med Iran kommer Israel att få ytterligare en miljard dollar till militären varje år.

– Det är svårt att tala om det här och få ut JVP's budskap i judiska kretsar, säger Robert. Nu börjar vi ana viss framgång, men det är lättare när vi talar i kristna församlingar. Ämnet är otroligt känsligt, att identifiera sig själv i rollen som förtryckare är inte lätt. Många rabbiner är rädda för att öppet ta ställning eftersom de inte vill splittra sin församling. Deras tystnad är problematisk. 1900-talets historia med antisemitism låser samtalen ytterligare, många, både judar och andra, vill inte kritisera den israeliska staten.

Svårt skilja på Israel och det judiska folket

Även i den europeiska och svenska diskursen är frågan laddad och infekterad av den mörka historien. Det finns en oförståelse och ovilja att skilja på staten Israels gärningar, och det judiska folket; när den ena parten kritiseras dras den andra med.

När antisemitismkortet är lagt på bordet är det svårt att fortsätta diskussionen,

må vara i fikarummet på jobbet eller i debattprogrammets tv-soffor. Som Anna Karin Hammar uttrycker det i ett av lägrets föredrag: "västvärlden har svikit två folk. Först det judiska, och nu också det palestinska".

Robert betonar att vi måste lära oss att skilja på stat och folk. Trots allt är han positiv och hoppfull inför framtiden, och berättar om det omstridda amerikanska valet och hur det kommer att sätta saker och ting i rullning.

– Bernie Sanders har uttryckt att palestinierna förtjänar att leva i frihet och med värdighet. Stödet för detta bland gräsrotsrörelser är stort. Detta är något otroligt, det har aldrig hänt förut att en amerikansk politiker uttrycker stöd för palestiniernas sak i någon form, säger han.

"Sanningen vinner till slut"

– Det kommer komma till en vändpunkt. När människor väl insett att den punkten är nådd går det ofta väldigt snabbt, när förändring redan är i gång. Där förtryck råder vinner sanningen alltid till slut, menar Robert.

Jag kommer att tänka på Mitri Rahebs bok *Faith in the face of Empire* (*Tro under Ockupation* på svenska) som naturligtvis figurerar i samtalen under lägret, och om hur Raheb beskriver de många *empires*, de många ockupationsmakter som genom

- Denna lägervecka är viktig. Det är bra att mötet äger rum i Lunds stift, konstaterar biskop Johan Tyrberg här med Jean Zaru, palestinsk kväkare och Robert L. Herbst, representant för Jewish Voice for Peace USA. Foto: Maria Lundström.

Artikelförfattaren Agneta Hansson tillsammans med koäkaren och fredsarbetaren Jean Zaru. Selfie.

historien avlöst varandra i att inta Palestina och förtrycka landets folk. Ingen av dessa ockupationsmakter har bestått.

Jean Zaru har varit i Sverige många gånger som gäst vid olika evenemang med fredstema. Nu lyfter hon lägerdagarna i Strandbaden och ger deltagarna kunskap från sin långa kamp i icke-våldets tecken. Vi sitter i ring i kyrkan och jag följer varje ord från Jeans läppar då hon berättar en lång, detaljerad och långsam berättelse på engelska, spännande i varje stavelse, om ett av många möten med israelisk överhet, en av många gånger då hon gett svar på tal. Hon skrattar när hon berättar om artiga men vasstungade repliker på beväpnade mäns korkade frågor. Hennes mod kommer att följa med mig hem från lägret.

Vi får lyssna till paneldebatt mellan Jean Zaru, Robert Herbst och Lunds biskop Johan Tyrberg som också är med på lägret. Jean och Robert talar om BDS – bojkott, desinvestering och sanktioner, som ett sätt att göra motstånd utan våld.

– Att göra motstånd genom icke-våld ger hopp säger Jean Zaru, och hon om någon vet ju. Hon fortsätter tala om hoppet:

– Det som ger mig hopp är det palestinska folkets motståndskraft. Vi fortsätter leva våra liv trots att vi lever under ockupation, våld och icke-fred. Vi fortsätter arbeta och sätta nya barn till världen, vi gifter oss, har fest, tar hand om våra sjuka, trots all smärta och lidande. Jag tror på den gudskraft som finns i oss. När jag känner Guds kraft i mig ser jag den samtidigt i andra människor.

Biskop Johan Tyrberg talar om vikten av att fortsätta vara jordens salt och världens ljus. "Jordens salt" är ett starkt valspråk för en biskop i dessa tider.

– Det finns krafter som säger att kyrkan ska vara tyst. Men fatta mod och ge inte upp. Fundera på vad det är att leva i Jesu efterföljd. Kommuniera budskapen, öppna dörrarna mellan människor och använd saltets och ljusets gåva, är Biskop Johans uppmaning till en villig lyssnarskara.

Berlinmuren föll – oväntat

Biskop Johan ger mig också perspektiv då han återberättar ett minne från en resa till en annan mur, en som gick genom Berlin – en mur som bara något år senare skulle rivras och sedan snabbt verka avlägsen.

Johan Tyrberg besökte ett historiskt museum i Berlin där tortyrredskap från svunna tider fanns utställda. Efteråt stod han och tittade upp mot ett av Berlinmurens många vaktorn, och kom att tänka den då orimliga tanken; en dag kanske det där tornet bara är ett historiskt museum. Han trodde inte att det skulle ske under hans livstid, men bara några år senare var muren borta och vaktornet var omvandlat till just ett museum. Det kommer komma till en vändpunkt.

Goda krafter kan åstadkomma mycket

Augusti ska snart övergå i september och en ny höst står för dörren.

I Malmö blickar vi tillbaka till förra gången kvällarna började bli kallare, då vi stod på Centralstationen och såg hundratals flyktingar kliva av tågen. Vi vet inte vad den här hösten har i sitt sköte, men jag försöker spara ner de där somrardagarna i Strandbaden i mitt medvetande som om jag tankade ner dem på en hårddisk.

Känslan och framförallt upplevelsen av hopp och beslutsamhet som kommer när goda krafter samlas, jag ber att den känslan ska få drabba politiker och beslutsfattare världen över, då hösten känns som mörkast.

Om det blir som jag hoppas och Kairos Palestina sommarläger blir en tradition – tveka inte att anmäla er till nästa tillfälle. ■

Agneta Hansson, internationell koordinator Malmö

Fakta:

Kairos Palestinadokumentet antogs av palestinska kristna och presenterades av 13 officiella kyrkoledare i december 2009. Kairos Palestina är skrivet med inspiration från Kairos Sydafrika, som utgavs av sydafrikanska kristna redan 1985, nio år innan apartheid föll och Sydafrika fick fria val.

Kontakt: marie.korner@svenskakyrkan.se

annakarin.hammar@svenskakyrkan.se, mkronberg1951@yahoo.se

Biskop Johan Tyrbergs brev till församlingarna i Lunds stift

Vi är skyldiga att stå i dialog med de kristna palestinierna

Med stort intresse besökte jag det sommarläger, som vi tillsammans med Uppsala stift och den ekumeniska organisationen Sabeles vänner i Sverige, arrangerade i Skåne i augusti. Jag såg fram emot att få möta samfundsledaren Jean Zaru samt biskop Munib Younan, som representerar Evangelical Lutheran Church in Jordan and the Holy Land. Tyvärr fick biskop Younan förhinder. Syftet med lägret var att få mer kunskap om situationen för de kristna i det Heliga landet och om dokumentet Kairos Palestina. Min uppgift var att dela med mig av mina tankar utifrån mitt herdabrev, Kallad till kärlek, samt lyssna och lära.

Jag fick bland annat lyssna till föreläsare för organisationen *Jewish Voice*

for Peace, JVP, som tillsammans med kristna kyrkoledare i Det heliga landet och kristna som besökt sina trossyskon på plats föreslår en bojkott av allt som produceras av Israel. Jewish Voice for Peace kallar det en "kärlekens bojkott" för att "befria Israel från sin roll som förtryckare". Det var naturligtvis intressant att lyssna till denna judiska röst och bli påmind om att det även inom den judiska gemenskapen finns en stor spännvidd av åsikter och argument.

Lunds stift har sedan många år en vänrelation med kristna palestinier. Varje vecka ber vi för våra palestinska trosfränder i Domkyrkan. När nu de kristna i det Heliga landet ropar på hjälp från sina trossyskon i Europa och övriga världen (vilket Jean Zaru skriver om i sin bok "Fredligt motstånd") så är vi skyldiga att åtminstone lyssna till deras rop. Att man lyssnar betyder inte automatiskt att man håller med, men det är centralt att lyssna in olika argument för att bilda sig en egen uppfattning.

Vid Kyrkomötet 2012 konstaterade man att "Svenska kyrkan stöder fullt ut Israel som en suverän stat inom internationellt erkända gränser liksom vi fullt ut stöder en suverän palestinsk stat i Gaza, på Västbanken, inklusive Östra Jerusalem. Det innebär en tvåstatslösning baserad på 1967 års gränser.". Vidare gav man kyrkostyrelsen i uppdrag "att fortsätta att aktivt verka för en fredlig och rättvis lösning på konflikten Israel – Palestina.", samt "att uttala att Svenska kyrkan kräver ett slut på både palestinskt och israeliskt våld mot civila och att mänskliga rättigheter och internationell lag efterlevs av båda sidorna i konflikten.". (Kyrkomötets protokoll)

Gällande Kairosdokumentet gav Kyrkomötet kyrkostyrelsen i uppdrag "att fortsätta sina ansträngningar att kräva ett slut på den israeliska ockupationen av Västbanken, Östra Jerusalem och Gaza". Kyrkomötet ville dessutom att kyrkostyrelsen skulle ge en rekommendation till församlingarna att "följa uppmaningarna i Kairos Palestina-dokumentet att avbryta investeringar, införa sanktioner och bojkotta företag och produkter från de israeliska bosättningarna på de ockuperade palestinska områdena, Västbanken och Östra Jerusalem samt att stödja de krafter i Gaza som arbetar för demokrati och mänskliga rättigheter och kräva att den pågående israeliska blockaden av Gazaremsan hävs.". (Kyrkomötets protokoll)

Med utdragen ur kyrkomötets protokoll för ögonen kan man med rätta fråga sig om Svenska kyrkan ska bedriva egen utrikespolitik. Kanske ska kyrkan istället utnyttja sina egna vägar, som statsmakten inte förfogar över, till samtal och påverkan? Kanske behöver vi återigen våga fråga oss vad det innebär att vara kristen och att leva i Jesu efterföljd?

Det kan te sig som att konflikten mellan israeler och palestinier är olöslig, men historien ger oss exempel på att det som verkar omöjligt kan visa sig vara möjligt. Personligen tror jag på icke-våld och på dialog. Jag vill påminna oss alla om att det alltid finns hopp.

Deltagarna i Kairos Palestina sommarläger 2016 skickade ett upprop till församlingarna. Det gjorde man på eget initiativ. ■

Lovsång från ruinerna

Så närmar sig mina tre år i Jerusalem sitt slut, jag packar ner hemmets prylar i kartonger och säger adjö till vänner och kontakter. På kontoret rensar jag bland alla de anteckningar, utskrifter, gudstjänstordningar och lappar som genom åren samlats i högar. Och jag ser mönster.

Mycket är upprepningar – i många, många anteckningsblock och informationsmaterial finns fakta om de israeliska bosättningarna, muren, check-pointsen. På tre år har mycket hunnit hända – Netanyahus bosättningspolitik har inneburit allt mer land-grab, allt större områden på Västbanken är nu otillgängliga för palestinier.

Cremisan föll

Muren, monstret, tog slutligen Cremisandalen i Bethlehem ifrån oss. Nu är hela den grönskande dalen på den israeliska sidan muren, trots år av internationella och lokala protester. Från anslagstavlan plockar jag ner affischen med det envisa budskapet #WallWillFall.

Check-pointsen däremot, de kommer och går. Jag hittar anteckningar från hösten 2015 när Jerusalems palestinska delar plötsligt stängdes av med nya check-points, nya kontrollplatser – som en reaktion mot det ökande knivvåldet i staden.

Men de stod inte många veckor och nu finns, vad jag förstår, ingen av dem kvar.

En känsla av panik

Fransk press beskrev den där hösten situationen i Jerusalem som "un sentiment de panique générale" (en känsla av allmän panik) och det låg nog nära sanningen. För att stävja paniken behövdes snabba och väl synliga säkerhetsjusteringar.

Men, som de kortsynta typer vi människor är vändes snart uppmärksamheten mot något annat – och soldaterna tog sina betongklossar och gav sig av.

Flickorna jag aldrig glömmet

Annat sticker ut, sticker i ögonen och hjärtat. Bilden av Suzu och hennes syster som jag mötte i byn Jiftlik i Jordandalen våren 2015. Flickorna vars hus jämnats med marken av israelisk militär dagen innan. Flickorna jag aldrig glömmet. Med oss den dagen var Kyrkornas Världsråds Generalsekreterare Rev. Dr. Olav Fykse Tveit – men den dagen var han bara Olav. För när flickorna lekte runt honom mitt i en människoskapad tragedi som de var för unga för att till fullo förstå – då var titeln till ingen hjälp.

Orden, de vackra, har också samlats på hög. Inshallah – om Gud vill. Askidinya – den för mig tidigare okända frukten som med sin söta smak och korta period av

Den katolske prästen Fader Aktham Hijazin vid en mässa innan Cremisan-dalen ockuperades Foto: Anna Hjälms.

tillgänglighet fick mig att äta mer frukt än någonsin förr. Noor – ljus - som i hälsningen Sabah el noor – jag önskar dig en morgon full av ljus...

Detta är en kristen plats! Lämna den och gå!

Andra ord är starkare. Som den presbyterianske Pastor Awads ord. I en demonstration mot israeliska bosättares övertagande av en kyrkorelaterad byggnad, i Al-Arrub mellan Hebron och Bethlehem, stod han inför horder av soldater och upprepade samma ord igen och igen – "This is a Christian place. Please, leave this place and go. Leave this place and go."

Och så, antecknat på baksidan av ett vykort, påskens jublande hälsningar - al-Masīh qām! Ḥaqqan qām! – Kristus är uppstånden! Sannerligen Uppstånden!

Bland allt material finns också mängder av anteckningar från alla de timmar jag tillbringat i Uppståndelsekyrkan (även kallad Gravkyrkan). Inte under påsknätternas stök och trängsel utan under stilla eftermiddagar, sömniga mornar - frusen under vintern, svettig i augusti. För mig rör sig livet i Jerusalem just kring denna plats. Jag dras dit. Och när jag är där kan jag bara se vägen därifrån - det är i någon mening som att stå på toppen av ett berg! Från denna bergstopp kan jag ana att mitt uppdrag som människa inte i första hand är att sörja det som lagts i ruiner utan veta att det finns vägar därifrån. Ur den tomma graven strömmar en lovsång från ruinerna. ■

Anna Hjälms, Svenska kyrkans utsända i Jerusalem 2012–2016

Uppe på höjden

Varför blir livet aldrig som man tänkt sig? Vilka händelser blir livsavgörande för en persons fortsatta jordeliv? Vad får samhällsutvecklingen att gå åt ett eller annat håll? Dessa och många andra frågor ställer jag mig då jag läser Uppe på höjden av Assaf Gavron (född 1968). Romanen är hans femte bok och gavs ut år 2013 i Israel, där den belönades med Bernsteinpriset för bästa roman på hebreiska av en författare under 50 år.

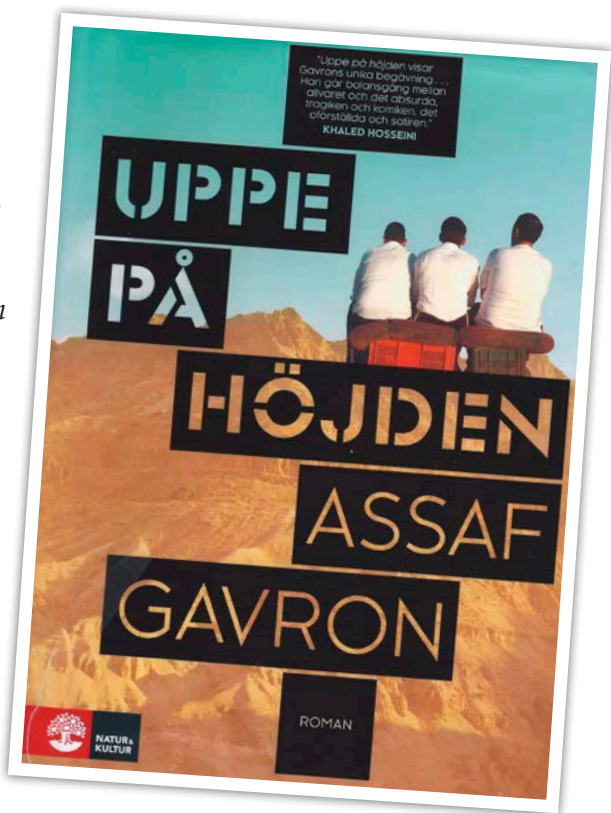
Utposten

I bokens inledning får vi vara med om invigningen av en lekplats i mitten av Ma'aleh Hermesh C. Detta ska bli bosättningens nya sällsksapsnav. Byggarbetarna har lagt ner mycket arbete under de senaste veckorna genom att förbereda marken, rulla ut gräsmatta, montera lekställningar och installera soptunnor. Nu är det dags för invigning där bidragsgivare från New Jersey, bosättningens gode vän Knessetledamoten och diverse lokala dignitärer kommer att närvara. Tidsmässigt befinner vi oss i månaden shebat i året 5769, enligt allmän tideräkning februari 2009.

Ma'aleh Hermesh C är en illegal utpost till bosättningen Ma'aleh Hermesh A belägen på Västbankens höjder. Enligt den israeliska regeringen existerar den inte, samtidigt har den israeliska armén uppdraget att beskydda den. Othniel Assis är den illegala utpostens chefsideolog som odlar ruccolasallad och körsbärstomater till hustrun Rachels sallader i vilka också egenproducerad getost återfinns. Han är en av många i romanens rika persongalleri. Som väl är så inleds boken med en personpresentation på fyra sidor, annars hade läsaren haft svårt att reda ut vem som är vem. Nästan alla som på något sätt finns med i handlingen har en livsryggsäck, som format dem till de människor som de just nu är. Även om många personer för handlingen framåt, så är bröderna Kupper bokens båda huvudpersoner.

Bröderna Kupper

Pojkarna är båda uppväxta på en kibbutz hos sina fosterföräldrar Gila och Yossi.

Roni Kupper är äldst och Gabi Kupper den yngste. Särskilt Gabi får en hel del hårda törnar under sin uppväxt, inte minst sedan hans storebror ryckt in i det militära. Roni hamnar efter att ha arbetat inom krogbranschen i Tel Aviv på Wall Street som börsmäklare. Lillebror Gabis livsresa ser helt annorlunda ut. Han bildar familj tillsammans med Anna vars studier går före Gabis. Gabi sköter sonen Mickey och hankar sig fram på småjobb. Men det hela slutar i katastrof. Gabi hamnar inom lås och bom för att efter ett religiöst uppvaknande komma ut som den fromme och religiöse Gavriel Nehushtan i Ma´aleh Hermesh C. För honom är tron och de religiösa reglerna en terapi, men också en garant för att människorna i hans omgivning inte ska råka illa ut. Här arbetar han på att bygga en egen stuga med vidunderlig utsikt över wadin.

Palestinsk olivolja

Dagen för invigningen av lekplatsen flyttar Roni in i Gabis bostad i Ma´aleh Hermesh C. Roni håller inga sabbatsregler vilket gör att han inte riktigt passar in, varken i Gabis hem eller i utposten. Någon gång "offrar" han sig så att de får ihop en *minjan*¹ i synagogan. Några dagar efter ankomsten till Ma´aleh Hermesh C träffar Roni på Musa Ibrahim, olivodlare i den arabiska grannbyn Kharmish. Roni upptäcker att byns ekologiskt odlade och välsmakande olivolja är en guldgruva och börjar skissa på ett samarbete mellan honom, Musa och hans affärsvän Ariel. Men Ronis försök slår inte väl ut. Det blir inget av med försäljning av palestinsk olja i Tel Aviv, vilket gläder chefsideologen Othniel. Visst har han anställt thailändsk arbetskraft för att skörda champinjoner, men då det kommer på tal att ge palestinierna i grannbyn en chans att få jobb sätter han ner foten. Ett japanskt storföretag uppvaktar den palestinske olivodlaren och snart har detta företag tagit över stora delar av Västbankens produktion av olivolja.

Byråkrati och kontakter

Ständigt påminns vi av Gavron om den byråkrati, ibland mycket motstridig, och de politiska strategier som skyddar den illegala utposten. Ledaren Othniel vet vem han ska ringa till i Knesset då elgeneratorn eller något annat havererar. Han vet vilka myndigheter och instanser som är i konflikt med varandra och hur han ska utnyttja detta till utpostens fördel. Han vet också hur han ska utnyttja byråkratins tröghet så att fattade besluts verkställighet förhålls och allt får tas om från början.

Uppe på höjden är stundom en intressant och viktig läsning. Förvånansvärt är att inte någon av bosättarna som vi möter i romanen diskuterar ockupationen och vad den för med sig av konflikt, krig, terror och rädsla för alla, både för israeler och för palestinier, för alla de som vill få odla sina körsbärstomater och oliver. En läsvärd bok, som jag vill rekommendera till läsning för den som är intresserad av det som sker i ett till ytan litet område vid Medelhavets östra kust. ■

Kristina Lindström, Lund

Fakta

Assaf Gavron *Uppe på höjden*. Stockholm Natur & Kultur 2015. 540 sidor

Fotnot

¹*minjan* bönegrupp bestående av minst tio judiska män.

Jonas Eek, förlagsredaktör Verbum:

Det femte evangeliet – ett bibelmaterial för vår tid

Det heliga landet kallas ibland för det femte evangeliet. Ungefär som när Matteus, Markus, Lukas och Johannes i sina evangelier berättar om Jesus, så berättar landskapet om honom.

Kullar och höjder, vägar och stigar, sjöar och vattendrag, murar och ruiner, vidder och vyer – allt bär på berättelser. Allt bidrar till Berättelsen.

Det femte evangeliet är ett filmmaterial som syftar till att öppna Bibelns värld – platserna och berättelserna – för nya människor på vår tids språk. Materialet består av ett antal nyproducerade filmer. Filmerna finns tillgängliga på Verbum Novum Undervisning, som är ett slags digital plocklåda med innehåll och metoder, tips och inspiration för alla som arbetar med kyrkans undervisning.

Tanken har varit att besöka platser i Det heliga landet, förmedla berättelserna om vad som där har hänt och pedagogiskt försöka utlägga vad detta har med våra liv att göra. Projektet har därmed åtminstone två kompletterande syften:

Teologiskt syfte

Att lyfta fram Det heliga landet för att på ett lättillgängligt och lustfyllt sätt levandegöra denna del av världen. Centrum i kristen tro är inkarnationen – Guds människoblivande i tid och rum. Undervisande reportagefilmer kan öka kännedomen om de platser där detta ägde rum; berättelserna är på riktigt i tid och rum.

Foto: Bishara Khoury.

Jonas Eek med palestinsk flicka på Herdarnas äng. Foto: Markus Frantz.

Pedagogiskt syfte

Att skapa ett digitalt religionspedagogiskt verktyg för att – till vår tids människor, med vår tids teknik – levandegöra och berätta om kristen tro och tradera Bibelns berättelser. Det finns stora behov av och efterfrågan på rörlig media i kyrkans undervisning.

Det faktum att materialet både är bibelcentrerat och använder ny teknik gör att det, lagom inför 2017, finns en reformatorisk ansats i *Det femte evangeliet*. Materialet önskar peka på trons och kyrkans relevans, och det angelägna med ständig utveckling av pedagogiska projekt och material (*jfr ecclesia semper reformanda est*, dvs kyrkan måste alltid reformeras).

Ambitionen med filmerna är dels att stötta det pedagogiska mötet (att se på filmerna tillsammans som en introduktion eller ett samtalsunderlag), dels att förlänga de pedagogiska mötena så att deltagarna på sina egna plattformar (smartphones, plattor, etc.) kan ta del av materialet, antingen inför eller efter en gemensam samling. Detta ligger i linje med moderna pedagogiska tankar om s.k. *flipped classroom*, där man bland annat talar om olika lärostilar och vikten av flera medier (också digitala).

Målgrupp och innehåll

Filmerna är alltså tänkta som pedagogiska redskap för alla i kyrkans undervisande uppdrag. Konfirmandarbetet är den största pedagogiska yta som kyrkan har. Därför har det varit rimligt att utgå från konfirmandarbetet i manus- och produktionsarbetet. Dock är erfarenheten den, att god pedagogik sällan är åldersspecifik utan brukar fungera i olika åldrar. Därför är förhoppningen att filmerna kan användas i flera av kyrkans pedagogiska möten.

Den innehållsliga målsättningen har varit, att den som tar del av filmerna ska kunna känna sig som turist, student och pilgrim. Turisten, studenten och pilgrimen kan ha delvis olika resor i landskapet, men kan ofta samsas på samma buss. Ja, ibland kan de samsas inom en och samma person. Det innebär att vi försökt skapa

filmer som innehåller både geografi, kultur, fakta och existentiella tilltal. Den konkreta platsen är utgångspunkten för en berättelse som rymmer ett tilltal.

I nuläget finns sex färdiga filmer från Det heliga landet:

- (1) "Med egna ögon" är en film i och kring Betlehem där vi vandrar tillsammans med herdarna den första julen för att få se undret med egna ögon.
- (2) "Gränsland" besöker gränser som stranden, öknen och floden, men handlar också om dop och konfirmation som livets gränssituationer.
- (3) "Landet berättar" är en vandring i Galileen där vi möter Jesus undervisning om och bilder för Gud och trons liv.
- (4) "I Jesus fotspår" är en film där vi går ner från Olivberget och in i staden till några platser från den Stilla veckan.
- (5) "Kom och ät" illustrerar kallelse och lärjungaskap, nattvard och uppståndelse genom att besöka stranden till Genesarets sjö.
- (6) "Kontraster" utspelar sig i Jerusalem och tar upp frågor om landets förutsättningar, mångkulturens utmaningar och individens ansvar.

Platsen är viktig

Filmserien *Det femte evangeliet* bygger på att platsen är viktig. I Bibelns värld är mötet med Gud kopplat till platser. Att återvända till platserna för tidigare Gudsmöten är viktigt för att kunna minnas vem Gud är.

För oss kristna är det framför allt berättelsen om Jesus som gör platserna så viktiga. Just här – på de här platserna som geografien skapar – valde Gud själv att bli människa. Det kallas inkarnation, och det gör dessa platser väl värda att besöka. Genom filmerna får betraktaren möjligheten att själv "resa med" till några av de heliga platserna. ■

Jonas Eek
Utgivningschef Verbum

Fotnot:

Filmerna finns, tillsammans med annat pedagogiskt material, på Verbum Novum Undervisning som är en digital tjänst som kostar från 79 kr/mån (se: www.verbumnovum.se).

Tunnen upp. Foto: Michael Petersen.

Internationellt kvinnomöte i Åhus om att korsa gränser

På Åhus missionsgård ägde ett seminarium rum den 7-11 september. Temat för dagarna var "Kvinnor korsar gränser – i sina liv och i världen". Förutom nio tyska kvinnor och dryga dussintalet kvinnor från Lunds stift deltog också Rula Salsá från Palestina.

Konstnären Rula Salsá från Palestina besöker just nu Lunds stift. Foto: Maria Lundström.

Rula Salsá är konstnär och keramik och arbetar för organisationen Life Gate med rehabilitering av funktionshindrade.

Rula var år 2011 stipendiat på Östra Grevie folkhögskola genom Lunds stifts försorg. 2012 medverkade hon på Världens fest i Malmö.

Nu har Rula kommit till Lunds stift för att medverka på seminariet i Åhus. Hon höll ett arbetspass i kreativt skapande och berättade också om situationen i Palestina och specifikt om gränser. Konst kan vara ett

viktigt verktyg för att korsa, överbrygga och suddas ut gränser.

– Gränser är inte bara fysiska utan också mentala. De mentala gränser människor bygger upp är svårare att tackla än de rent fysiska, säger Rula.

Älska varandra!

Vad är bästa metoden för att riva murar och korsa gränser?

– Att älska varandra. Att leva i fred och i ett jämlikt samhälle präglad av rättvisa. Men detta är i teorin. Vi är långt bort från att uppnå detta i mitt land. Förändring börjar inifrån och det är ingen lätt process. Våra barn och unga är nyckeln till framtiden och till förändring.

– Vi måste börja kommunicera bättre med varandra. Idag jobbar oftast båda föräldrar. Barnen sitter klistrade vid sina ipads. Det bådars inte gott för att brygga över gränserna, tycker Rula.

I Palestina finns mindre än en procent kristna berättar Rula. Många kristna har emigrerat och flyttat till andra länder. Familjer är splittrade. Det är svårt att planera, svårt att ha tilltro och hopp om framtiden.

I Sverige sover jag lugnt!

Hur känns det att vara här på besök igen?

– Det känns mycket bra. Här kan jag sova lugnt. Det gör jag inte hemma. Att kunna sova tryggt är en stor gåva som vi inte har i Palestina, påpekar Rula. ■

Maria Lundström

Gåvor till Svenska Jerusalemsföreningen

1 september 2015 till 31 augusti 2016

Jämfört med motsvande period 2014-2015

	31/8 2016	31/8 2015
Medlemsgåvor	59 250	52 350
Faddergåvor	256 015	274 041
Gåvor till skolan	689 702	881 086
Skolan, minnesgåvor	182 797	140 158
Skolan, födelsegåvor	37 290	55 980
Skolan, andra hyllningsgåvor	800	137 610
Testamentsmedel	120 525	302 131
Gåvor till sjukhuset	81 450	94 750
Övriga gåvor	29 000	54 131
Kollekter	1 472 443	1 542 803
<i>Summa:</i>	2 929 272	3 535 040

Gåvoredovisning för Svenska Jerusalemsföreningen

9 maj–15 september 2016

Till minnet av

Olle Blomqvist, Arnold Egelrud, Andrus Vath, Hilda Lind, Lars Eklund, Per-Olof Carvell, Inez Wilhelmsson, Agne Magnusson, Sven Tengström, Kerstin Olsson, Ella-Britta Andersson, Lars Arnér, Pavo Hedner, Vendela Pihl, Torbjörn Fällidin, Sven Svensson, Solweig Lyon.

Vid födelsedag för

Esbjörn Särdaqvist, 50 år, Kristina Gustafsson Bonnier, 60 år, Ingrid Ljungberg, 85 år, Martin Andersson, 80 år, Göran Vikström, 70 år, Göran Haglund, 55 år, Birgitta Priem-Haglund, 60 år, Carina Nilsson, 50 år, Birgitta Aldén, Allan Karlsson, 95 år, Patrick Lind, 50 år, Elisabeth Sethsson, 70 år, Gudrun Eriksson, 50 år, Karl-Johan Tyrberg, 80 år, Margareta Eckerdal, 75 år, Mona Jönsson, 85 år, Birgitta Johansson Vinberg, 70 år, Staffan Birgersson, Sam Adolfson, 70 år, Per Anders Sandgren, 50 år, Ingemar Melin, 75 år, Anna-Karin Romare, 80 år, Anders Nilsson, 60 år, Erland Johansson, 75 år, Karin Lindegård, 90 år, Brita Maria Boman, 104 år, Elisabet Bonnevier, Sven Eskils, 90 år, Gunilla Sjösten, Karin Aldén, Britt Eriksson, 85 år, Ingeborg Furberg, 90 år.

Vid dop av

Lilly

Inför lämmandet av tjänst

Jörgen Röllgårdh, Anders Hult, Markus Klefbeck, Britta Olinder

*Detta kan läsas i sin helhet eller användas fritt
då kollekt tas upp till Den Gode Herdens skola.*

Kollektivdjan

Världens bästa skola! Världens bästa lärare! Och vi älskar varandra!

Skolan heter Den Gode Herdens skola och ligger i Betlehem. De som sagt detta om den är några av de 350 flickorna där som får en god start för livet. Skolan omfattar alla stadier från förskola till och med gymnasiet.

Skolan är också en öppning mot omvärlden då Betlehem ligger instängt bakom en säkerhetsbarriär av mur och stängsel.

Den stora utmaningen nu är att vara en skola för fred och utveckla förmågan att leva tillsammans oavsett tro och religiös övertygelse.

Tack för den gåva ni vill ge för att Den Gode Herdens skola ska kunna fortsätta att vara världens bästa skola för sina elever och en skola för rättvisa och fred!

Växjö i september 2016

Jan-Olof Johansson
Ordförande,
biskop emeritus

Lars Aldén
sekreterare, prost

Göran Rask
kassaförvaltare,
stiftskonsulent

Vill Du bli fadder till en av flickorna vid Den Gode Herdens skola i Betlehem?

Det kan Du bli genom att bli regelbunden understödjare av skolan.

Så här går det till: Du ger ett belopp till skolans verksamhet en gång i månaden eller i kvartalet eller så ofta det passar Dig. Beloppets storlek avgör Du själv. (Föreningens åtagande för en elevplats är för närvarande ca 4 500:-/år). Pengarna går inte till enskilt barn utan till skolans verksamhet. Men Du får namn på och uppgifter om den flicka som Du är fadder till och kan om Du vill få en personlig kontakt med henne.

Fyll i talongen nedan och skicka den till Britt Bergman (adress se sista sidan). Hon kommer då att ta kontakt med Dig och ge mer information.

Ja, jag vill bli fadder:

Namn

Adress

Tel

POSTTIDNING B
BEGRÄNSAD
EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning åter-
sänds försändelsen med nya adres-
sen på framsidan (ej adressidan).

Adressändringar och retur till
Svenska Jerusalemsföreningen:
Sven Lenhoff,
Österleden 64 B, 352 42 VÄXJÖ

Glöm inte att anmäla adressändring!

Adresser i Det Heliga Landet

Vår skola i Betlehem har adressen: The Good Shepherd's Swedish School,
P.O.B. 64, Betlehem, via Israel. Tel och fax Betlehem 00 972-2-2742204.
Sjukhusets namn och adress är: Hussein bin Talal's Hospital, P.O.B. 67,
Betlehem, via Israel.

E-post till skolan: gsss@p-ol.com

Föreningens representant i Det heliga landet är Solveig Hanna:

Solveig Hanna, mobiltel: +972 537 6890101, bostad i Jerusalem: +972 2 6717981.

E-postadress: Solveighanna@gmail.com

Adresser i Sverige

Jerusalemsföreningens hemsida: www.jerusalemsforeningen.se

Ansvarig utgivare: Jan-Olof Johansson (ordf) Klostergatan 11 B, 352 31 Växjö,
mobil 070-541 58 57, ny mailadress: jano.johans@gmail.com

Sekreterare Lars Aldén, Österleden 66 A, 352 42 Växjö, tel 0730-62 12 05.
e-post: lars.ot.alden@gmail.com

Redaktör för tidskriften: Lars Micael Adrian, Stora Tvärgatan 35, 223 52 Lund,
tel 046-18 88 10, 0727-43 82 41, e-post modgun@telia.com

Ansvarig för fadderbarnsverksamheten: Britt Bergman, Körsbärsvägen 6,
114 23 Stockholm, tel och fax 08-673 12 15, mobil 070-573 12 23.

Ansvariga för gåvoredovisning, adressregister och utskick av gåvoblanketter:
Barbro och Sven Lenhoff, Österleden 64 B, 352 42 VÄXJÖ, tel 0470-393 27,
e-post: sven.lenhoff@lyckansberg.net

Lundakretsen:

Kristina Lindström, Nyckelkroken 15, 226 47 Lund, tel 046-13 66 06.
e-post: kristina.lindstrom@comhem.se

Årsavgiften, som ger rättighet att få tidskriften är minst 150 kr.

Engångsbelopp 3 000 kr.

Plusgiro 20 69 - 3 • Bankgiro 401-3330 • Swish 123-218 27 23
ISSN 0346-2307